

Суто харківська легенда

Геннадій Кофанов

Твір на ґрунті квасного провінційного патріотизму

У руках письменника всі слова, всі ідеї, всі міркування подібні різнобарвним камінцям калейдоскопа. Те ж саме всякий перебреше по-своєму, вийде інша фігурка, і – він щасливий, йому здається, що він її видумав. Божевільний світ! Як усе старо в тобі.

Олександр Фомич Вельтман, "Странник".

Конан, син Ліатлуахра, уколошав дракона в Ірландії. Ланцелот уколошав дракона в Британії. Зигфрід уколошав дракона в Німеччині. Георгій Побідоносець уколошав змія (дракона) у Лівані. Кирило Кожем'яка уколошав змія (дракона) біля міста Києва...

І так далі... Читач сам може продовжити цей перелік, якщо бажає...

А от місто Харків і навколишня Харківська область, де мешкає й автор цих рядків, виявилися в цьому аспекті обділені. Принаймні, авторові невідомо ні однієї легенди про контакти витязів із драконами в Харкові або його околицях. Схоже, прадавні харків'яни просто полінувалися творчо попрацювати над цим питанням і скласти таку легенду. А може, не полінувалися й склали, але нащадки, загрузнувши в прозаїчній метушні, цю легенду забули...

Але автор, будучи в душі квасним харківським патріотом (втім, без фанатизму), не може терпіти такої обділеності рідного міста в цім аспекті! Раз такої легенди немає, отже, треба терміново її зварганити! Чим Харків гірше інших територій і населених пунктів?!

Коротше кажучи, у нападі квасного харківського патріотизму автор розчохла друкарську машинку й заходився працювати топтати її перстами, видавляючи, буква за буквою, ону легенду...

Порфирій Сидорович жив у місті Харкові, на Павловому Полі в одному з чотирнадцятиповерхових будинків вулиці 23 Серпня. Працював друкарем високого друку в друкарні при видавництві "Вища школа". А у вільний від основної роботи час він іноді полював на дракона. Оскільки дракони до 1985 року в Харкові повністю вимерли, або були винищені харківськими витязями, Порфирію Сидоровичу доводилося вирушати на полювання за місто.

Прийшовши з роботи додому, з'ївши свій улюблений омлет із трьох яєць і запивши його цейлонським чаєм, Порфирій Сидорович виводив із ванної, що слугувала одночасно й стайнею, свого коня на кличку Велосипед Буцефалович, насував на нього

кульбаку, насував на цю кульбаку самого себе й виїжджав із квартири на сходовий майданчик. Кінь був білий у яблуко. Яблуко було зелене й розташовувалося на лівій передній нозі коня. Порфирій Сидорович власноручно наніс це яблуко фломастером, тому що праг, щоб кінь був саме в яблуко (нехай і одне), а не цілком однотонним.

Спустившись на вантажному ліфті зі свого десятого поверху й виїхавши з під'їзду свого будинку, Порфирій Сидорович верхи на Велосипеді Буцефаловичі скакав убік селища міського типу Солоницівка, іменованого також Селищем Енергетиків, що кілометри на два-три західніше міста Харкова. Саме там, по всіх прикметах, жив вогнедишний крилатий одноголовий дракон. Його лігвище перебувало в п'ятиповерховому будинку – "хрущовці" за адресою: вулиця Пушкіна, будинок № 13, квартира №... Втім, адреси проживання драконів, як правило, таємничі (мало в якій легенді про драконів ви знайдете координати лігвища з точністю до п'яти метрів).

У правій руці Порфирій Сидорович стискав список, який він змайстрував із лижної палки, а в лівій, як читач уже, звичайно, здогадався, – кишеньковий калькулятор "Електроніка БЗ-14М", куплений 1985-го року за 55 карбованців в універмазі "Харків" для підрахунку повержених драконів.

Діставшись тих оббитих коричневим дерматином дверей, за якими, по всіх прикметах, мало місце драконове лігвище, Порфирій Сидорович тиснув великим пальцем правої руки пластмасову кнопку електричного дзвоника, чуючи, як за дверима дзеньдзеленькає оний дзвоник, потім стукав списом по обдерматинених дверях, потім кричав: "Виходь, підлий боягузе!"

Але дракон не виходив, тому що, сказати чесно, його не було. Так, його, як правило, у такий час не було вдома. Справа в тім, що цей дракон то періодично здійснював безпосадкові перельоти в російське Заполяр'я, де пожирав заморожених мамонтів, відтаючи їх своїм вогненным подихом із вічної мерзлоти, то просто пурхав у небі для розминки крил, то десь займався чимсь таким, про що навіть автор цього тексту нічого не знає... І лише ввечері, до 21.00 він устигав прилетіти назад у Солоницівку й подивитися інформаційну телепрограму "Час", після чого чистив зуби, мив ноги й лягав спати.

Але й Порфирій Сидорович теж поспішав додому, щоб його вірний Велосипед Буцефалович устигнув подивитися телевізійну вечірню казку "На добраніч, діти" з дідом Панасом. Тому цьому доблесному витязеві до часу ніяк не вдавалося дочекатися дракона.

І все-таки вони зустрілися одного разу віч-на-віч...

Це відбулося 15 січня 1986 року о сьомій годині вечора.

Був спекотний січневий вечір. Теплий сніг поскрипував під копитами Велосипеда Буцефаловича. Цей скрип нагадував вереск старих мостин, коли по них грузно тупотить важкий тарган. Кучугури тішили око молочною білизою. Їхня білосніжність нагадувала непорочну чистоту бавовняних кальсонів Порфирія Сидоровича. Аромат спекотного січневого повітря походив на запах зимкукури – улюбленої страви терентопських аборигенів, і наш герой вдихав його всіма грудьми, а якщо не всіма, то,

як мінімум, вісімдесятьма вісьма відсотками грудей...

І от уяви, читачу: цим білим й теплим, як парне молоко, снігом, зі списом наперевіс, у світло-коричневому фетровому капелюсі, дублянці, джинсах і кросівках Порфирій Сидорович підкочує на своїй одній кінській силі до під'їзду, у якому має місце лігвище дракона. Звично сходить із Велосипеда Буцефаловича, звично входить у під'їзд, звично підіймається сходами на другий поверх, звично дзвонить, стукає й кричить, звично відвертається від дверей, щоб як завжди ні із чим повернутися додому... Аж раптом оббиті коричневим дерматином двері відкриваються, і звідти вивалюється величезний, навіть більше ніж "Запорожець", фіолетово-синій дракон! (Хтось може заперечити, що, мовляв, крізь стандартні двері в "хрущовці" навіть "Запорожець" не протиснеться, а ні те щоб... Але в легендах і не таке буває!) Він димиться й вивергає вогонь, як пародія на вулкан. Порфирій Сидорович збентежений. Він так звик, що об'єкта полювання немає вдома, що зустріч із потенційною жертвою шокує його.

- Вибачте... - бурмоче він, машинально, але галантно піднявши фетровий капелюх.
- Я Порфирій Сидорович... Гм... Кхе... Й взагалі...

Він умовкає й смикає пальцями наконечник списа.

Дракон сичить, клекоче, фиркає... Під'їзд наповнюється запахом горілого мамонта...

Отут Порфирій Сидорович згадує, що він прибув битися із цією жахливою рептилією, щоб за прикладом інших легендарних витязів уколошкати чудовисько, аби передати його бездиханну тушу в дарунок Харківському музею природи; мовляв, нехай там буде й чучело дракона, нарешті.

Дракон короткозоро витріщається гороховими вічками на незваного індивідуума, пихкає димом із ніздрів, стовбурчить перетинчасті крила, вібрує шорстким хвостом...

Порфирій Сидорович, притисши підборіддям спис, поправляє рукавички на пальцях, потім бере спис у праву руку й, розмахнувшись, тиче наконечником у лускату морду монстра. Дракон задкує й захопує оббиті дерматином двері, а спис від контакту із дверима із хрускотом розколюється...

От так закінчилася єдина й лаконічна битва цього харківського витязя із цим поблизухарківським драконом.

Наступного дня дракон подав заяву на ім'я селищного дільничного міліціонера. Закінчувалася заява так:

"... Якщо цей бешкетник не припинить наді мною знущатися, я вимушений буду піддати його термічній обробці, або ж з'їсти разом із кобилою. Аби цього не трапилось, бо я істота нервова, благаю Вас, товаришу старший лейтенанте, суворо угамувати цього Порфирія Сидоровича в капелюсі! Нехай більш не турбує добропорядних драконів!

З повагою, дракон Щелепенко.

(Підпис).

16 січня 1986 року".

Увечері 16 січня Порфирій Сидорович майстрував новий спис із другої лижної палки.

А ввечері 17-го він з новою зброєю вирушив усе туди ж, добувати дракона.

Повернувшись із роботи, поглинувши яєчню із чаєм, окульбачивши білого в зелене яблуко Велосипеда Буцефаловича, наш герой виїхав з Павлова Поля убік історичного центру Харкова...

У центрі, біля монумента з неофіційною назвою "П'ятеро з ломбарду поцупили холодильник" звернув праворуч...

Перевалив через Холодну Гору...

Виїхав із Харкова...

І, нарешті, в'їхав у Солоницівку.

Біля знайомого під'їзду знайомого п'ятиповерхового будинку Порфирій Сидорович виявив чоловіка, що поглядав на наручний годинник, у зимовій міліцейській уніформі. Тільки наш витязь зійшов з вірного коня, як міліціонер запитав його (не Велосипеда Буцефаловича, звичайно, а витязя), чи не він, бува, Порфирій Сидорович. Наш герой, галантно піднявши фетрового капелюха, чесно відповів, що так, мовляв, я самий. Тоді страж порядку граціозно пристикував нігті до сірого хутра вушанки й представився:

– Дільничний, старший лейтенант Сьома Ельфман.

Після чого віртуозно провів з Порфирієм Сидоровичем виховну бесіду, після якої в Порфирія Сидоровича цілковито відсохнуло бажання полювати на дракона...

І з тих пір Порфирій Сидорович не полює-таки на дракона.

Чого й усім бажає.

От така вийшла... гм... м'яко висловлюючись, легенда... Зате тепер ніхто не зможе аргументовано белькнути, начебто в Харкова немає власної легенди про контакт витязя із драконом!

Тепер яка-ніяка легенда про який-ніякий контакт, нехай і без летального наслідку, якого-ніякого витязя з яким-ніяким драконом у Харкова є!

Ну, нехай десть не зовсім пафосна, десть доморосла, безглузда, дивна, курйозна... Але є ж!

Тепер ті, хто відзначають усі місця легендарних контактів витязів із драконами, згадані в літературних і інших творах, повинні й напроти слова "Харків" поставити "галочку"!

А автор тепер може з почуттям виконаного патріотичного обов'язку припинити топтання перстами друкарської машинки й упакувати її назад у лускатий чохол із драконової шкіри.

15 січня 1986 р., 2004 р.